

Suceava

Istoric

Teritoriul orașului Suceava și împrejurimile sale au fost locuite, așa cum atestă cercetările arheologice, din timpuri străvechi, începând chiar din paleolitic. În sec. II-III exista aici o așezare a dacilor liberi, descoperirile arheologice relevând și puternice influențe romane.

În epoca migrației și în secolele următoare populația autohtonă a continuat să viețuiască pe aceste meleaguri, iar în sec. XIV, în 1388, Suceava este menționată drept capitală a Moldovei.

Începând cu domnia lui Petru I (circa 1395 - 1391), cetatea Sucevei a devenit principala cetate de scaun a Țării Moldovei, această funcție îndeplinind-o și în vremea lui Aron Vodă (1592 - 1595), Ștefan Răzvan (1595) și a Movileștilor. Odată cu Alexandru Lăpușeanu, reședința domnească s-a mutat la Iași.

Lângă oraș s-au aflat două cetăți, una mai veche la Șcheia, alta puțin mai nouă, ce se vede și astăzi. Între cele două s-a dezvoltat, încă din prima parte a sec. XIV, orașul. Cetatea Șcheia, una dintre cele mai vechi cetăți din Moldova, dar cu o existență scurtă, a fost dărâmată în timpul lui Alexandru cel Bun. Cetatea de Scaun a avut timp de trei secole un rol important în viața politică a Moldovei.

În evul mediu, orașul era populat cu români, dar și cu germani, maghiari și armeni, ultimii având dreptul de a-și alege un șoltuz propriu (ce purta numele de "voit").

În 1775, odată cu restul părții de nord a Moldovei ce va purta numele de Bucovina, mare parte din Suceava a fost încorporată în Austria habsburgică, revenind la țara-mamă în 1918 (granița cu România trecea chiar pe la sud-est de oraș).

Din Suceava, Alexandru cel Bun a condus țara timp de 32 de ani, mărind cetatea și întărindu-i zidurile. În 1401, aici s-a stabilit și Mitropolia Moldovei.

În 1408, Alexandru cel Bun acorda privilegiul negustorilor lioveni, iar orașul Suceava era menționat ca unul dintre locurile de depozitare a postavului, precum și a unor mărfuri de export ale Moldovei.

Epoca de apogeu avea să fie însă în timpul lui Ștefan cel Mare (1437 - 1504). În vara anului 1476, ambițiosul Mohamed II și-a încercat norocul sub zidurile cetății, dar dârza rezistență a moldovenilor i-a frânt voința victoriei și l-a silit să se retragă în mod rușinos. Ștefan făcuse din Suceava un fel de creier al sistemului său de apărare. În 1497, 21 de zile și nopți în șir, tunurile leșilor au bătut în ziduri, dar acestea au rămas neclintite. Niciodată cetatea n-a fost cucerită prin forța armelor.

La 21 mai 1600, oastea lui Mihai Viteazul intră fără luptă în cetate, iar la 26 mai Ioan Capturi, noul pârcălab al Sucevei, jură credință marelui voievod care se intitula „domn al Țării Românești și Ardealului și a toată Țara Moldovei“.

Suceava trăiește pentru o clipă marele vis devenit realitate, primind oștile marelui voievod Mihai. Apoi, asupra orașului s-au așezat vremuri grele, intrând tot mai mult în anonimat.

În 1775, ca urmare a atitudinii de neutralitate pe care Austria a avut-o în timpul conflictului militar dintre Turcia și Rusia (1768 - 1774), a primit o parte din teritoriul Moldovei (Bucovina) în care se află și Suceava. Timp de un secol și jumătate acest teritoriu a stat sub stăpânire habsburgică.

În vremea primului război mondial foarte mulți bucovineni au fugit în Moldova și s-au înrolat în armata română.

Etimologie

Simion Dascălul în Letopisețul Țării Moldovei până la Aron vodă: "Suceava scrie (Grigore Ureche) că o au descălecat niște cojocari unгурești, ce să chiamă pre limba lor suci, iar Suceava pre limba unгурească să chiamă Cojocărie." Numele se compune din magh. "szűcs" (pronunțat: "suci"), în trad.

"cojocar", "suci" + sufixul slavo-român –eavă, rezultând cojocăr/ie (în maghiară szűcs/ség). Originea slavă /bulgară/ sau română a sufixului –eavă prezent în cuvintele gălc/eavă, izn/oavă, ispr/avă etc. este dezbătută și astăzi Alexandru Ciorănescu: Dicționarul etimologic al limbii române 3760.

De la râul Suceava, al cărui nume vine din românescul *soc* (specie de arbuști), articulat *socea* + sufixul slav -va (prezent și în Mold/o/va) (KISS Lajos: Földrajzi nevek etimológiai szótára /în trad. Dicționarul etimologic al numelor geografice/, Akadémiai Kiadó, Budapesta, 1980). Această etimologie este problematică, fiindcă forma articulată a substantivului *soc* este "socul", nu "socea".